

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 25 kr., za četr leta 65 kr. — Naročina se pošilja upravnosti v tiskarni sv. Cirila, koroske ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vracajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Družinska postava.

Vrata v deželno hišo so se, kakor po drugih deželah, tako tudi v Gradci nedavno zaprla in gg. poslanci so se vrnili vsak na svoj dom — dotej, da jih vlada zopet pokliče na delo, v deželno hišo. Pri tem pa nima niti deželni odbor niti vlada mirú ter pripravlja načrte za razne postave, ki jih ima deželni zbor skleniti, kadar se — kje proti koncu decembra — snide na novo delo. Za to je dež. odbor, to je njegovo opravilo.

Kolikor slišimo, pripravlja sedaj visoka vlada na Dunaji načrt za postavo, ki predugrači nadzorovanje ljudskih šol naše dežele, deželni odbor v Gradci pa ima neki že k redu načrt za postavo, ki vredi na novo razmerje med gospodarji in njih družino ali posli. O tem načrtu izpregovorimo dnes nekoliko besedij, kajti družinsko vprašanje je v naših dneh — pereče vprašanje, saj težko, če dobimo človeka, da ga to vprašanje kje kako ne zadene! Z družino se shaja, tako se toži v obče, sedanje dni težko, jako težko.

Letošnje pomlad, dne 5. aprila je sklenil štajarski deželni zbor resolucijo, naj deželni odbor iz nova pregleda ves družinski red, ki velja doslej za našo deželo. Pri tem pa naj gleda posebej na razliko med družino, ki služi na kmetih, torej pri gospodarstvu in na-njo, ki je kje v kaki drugi službi. Naj pa ob enem tudi ne pozabi na »zavarjanje« t. j. na to, kako da se jemlje družina v službo. Radi priznamo, da ste obe reči važni in če že postava jemlje ozir na-nji, mora to storiti tako, da ne bode krivica ne družini, ne gospodarjem, v čijih službo stopi.

Da deželni odbor tej svoji nalogi ustreže, obrnil se je do c. kr. kmetijske družbe za štajarsko deželo, naj mu v tem pomaga. In res, ta družba izvoli brž poseben odbor, da vzame delo v svoje roke in tovnej je to delo prišlo v roke dež. odbora in po zimi dobi potem načrt postave, stojec na menjjenju kmetijske družbe, dež.

zbor v posvetovanje. Kak bode ta načrt? V celem, kolikor ga poznamo, ostane družinski red, kakor ga imamo doslej, loči se od njega le v dveh, treh rečeh. Družinče se zaveže s tem, da vzame od gospodarja »varo« ali nadavo, o svojem času v službo, toda to velja le tedaj, če se to zapiše v službeno oglasnico, ki se dobi pri doličnem županu. Kdor da ali vzame »varo« pred Miholjem, zapade kazni. »Vara« se všteje v mezdo ali »lon«, ako zapusti družinče zoper voljo in brez krivnje gospodarja svojo službo. Gospodinji gre ista pokorščina, kadar gospodarju.

Službena naglasnica se dobi le pri županu in on si zapiše vselej, komu da jo izroči. Ker ima družinče le eno naglasnico, ne more v istem času zavarati se pri večih hišah in če se, zapiše si gospodar, ki da »varo« brez naglasnice, lahko sam sebi na rovaš, da jo izgubi na korist ubožcev svoje občine, družinče pa še zapade po vrhu kazni a v službo mora pri tistem gospodarji, ki ima od njega službeno naglasnico. Gospodar, ki ne vzame od družinčeta naglasnice, kadar mu da »varo«, zapade posebni kazni. — Dar in napitek sta prosta t. j. nista všteti v mezdo. Težake, ki se vza mejo za dalje časa na delo, šteje načrt postave v eno vrsto z družino, za-nje velja pa potem vse, kakor za družino.

Večji pomen, kakor vse te reči, o katerih smo doslej govorili, ima pa v načrtu za novi družinski red naslednja določba in je zato vredna, da si jo človek do dобра ogleda. Poleti si težak na dan zaslusi več, kakor družinče, zato se nameri rado, da družinče stopi iz službe ter stopi v vrsto težakov, da si več zaslusi. Tega poslej, po načrtu nove postave, ne bode več, kajti mezda, ki jo dobi družinče na leto, razdeli se v štiri dele: za čas pomlad, poletja, jeseni in zime ter ni v vseh časih enaka. O tem in o drugem pa izpregovorimo v prihodnjem listu.

Po I. slov. katol. shodu v Ljubljani.

(Konec.)

Tretji slovesni in sklepni shod. — Svečano pričel se je v ponedeljek zvečer prvi slovenski katoliški shod. Še svečaneje se je zaključil v sredo zvečer s tretjim slovesnim in sklepnim shodom. Zares, diven pogled je bil, gledati toliko za sveto katoliško-slovensko stvar vnetih mož, ki so pazljivo sledili navdušenim in navduševalnim besedam slavnostnih govornikov! Kakor prejšnji shodi, bil je tudi ta, tretji in sklepni shod mnogoobrojno obiskan.

Kmalu po 3. uri popoludne stopila sta na odličen oder prevzvišena knezoškofa dr. M. Napotnik in dr. Jakob Misja, po skupščinah z živahnimi »živio«-klici in burnim ploskanjem iskreno pozdravljeni. Poleg prevzvišenih vladik so sedeli preč. gg. kanoniki in cerkveni dostojanstveniki, katerih imena smo večinoma že zadnjič navajali. A tudi plemstvo závezelo je pri tem slovesnem shodu jako odlično mesto. Opazili smo na odru med drugimi visokorodnega grofa Belcredija z visokorodno gospo soprogo z Moravskega; svetlo-kneza Roberta in Ernesta Windischgraetza, kneginjo Aleksandrino in princesinjo Matildo Windischgraetz, grofinjo Auersperg s komtesama, grofinjo Olgo Mocenigo itd.

Razun imenovanih bilo je navzočih še kako lepo število ljubljanskih in vunanjih dam. Ob $\frac{1}{4}$. uro otvoril predsednik g. Fr. Povše zborovanje s pozdravom »Hvaljen bodi Jezus Kristus!« Z iskrenimi, srčnimib sedami pozdravlja prevzvišena gospoda knezoškofa, izražajoč veliko veselje vseh navzočih, da sta premilostna vladiki zopet prišla k skupščini. Nadalje pozdravlja srčno navzoče zastopnike plemstva, v prvi vrsti visokorodnega grofa Belcredija, kateremu občinstvo živahno nazdravlja.

Predsednik g. Povše prebere na to telegrame in g. Andrej Kalan, stolni vikarij, govoril je kako poučno in poljudno o socijalnem vprašanju, vpletajoč v svoj govor več tako poučljivih prispodob iz življenja. Poudarjal je važnost tega vprašanja zlasti z ozirom na Slovensko, kjer smo tudi že doživelji štrajke in kjer izseljevanje v tuje dežele traja še vedno na kvar našemu slovenskemu ljudstvu. Jedrnato na to govornik razpravlja, kaj je socijalno vprašanje, kako je nastalo in kako se reši. Poudarjal je govornik zlasti, da je to velevažno vprašanje našega časa eminentno katoliško, versko-nravno in da treba človeški družbi dati pravo versko-nravno podlago, na koji se more razvijati. In kakor ni rešitve razven v Kristusu, rešilo se bode tudi to vprašanje ugodno le po načelih vere Kristusove.

Na to je odstopil g. predsednik zboru, Fran Povše, predsedništvo g. podpredsedniku, poslancu Gregorju Einspielerju ter temeljito in krepko govoril o kmetijskem vprašanju. Navajal je najprej vzroke, zakaj se to velevažno vprašanje razpravlja tudi na katoliških shodih. Potem odkriva vzroke vedno hujšemu propadanju kmetijskega stanu in našteva pripomočke, s katerimi se more pomagati temu za obstoj države prevažnemu stanu! Izraža ob konci iskreno željo, da se naš kmečki stan povzdigne in postane res krepek steber državi.

Č. g. vikarij Andrej Kalan prebere na to nasvetovane resolucije o socijalnih zadevah, ki se tudi z odobravanjem sprejmajo. K prihodnji točki dnevnega reda: »Katoliško življenje« imel je obširen govor vč. gosp. dr. Josip Pavlica. Govori v prvem delu o načelih krščanskega življenja, kojega prva zahteva je, da sleherni posveti najprej samega sebe, živi v pravi milosti božji. Nadalje med vseobčnim odobravanjem poudarja, da je cerkev Kristusova jedino le tam, kjer je naslednik Petrov, rimski papež, za nas tedaj slavno vladajoči Leon XIII.

Prav tam in pri naših vzvišenih škofih je prava cerkev katoliška in nikjer drugod!

Govornik konča s pozivom, da se tesno oklenemo svete rimske-katoliške cerkve. Dolgotrajno burno odobravanje sledilo je navdušenim besedam.

Vč. g. kn šk. tajnik Josip Šiška prebere dotične resolucije, ki se odobré.

O tisku je govoril prvi g. V. Gregorič, ter je kazal, da je tisek res velesila, na katero moramo katoličani obračati svojo največjo pozornost. Žal, da je tisek večinoma v rokah naših narodnih in verskih nasprotnikov, katerim je velevažno orožje. Slabemu tisku, osobito na časnikarskem polju, moramo stopiti nasproti z dobrim, katoliškim tiskom. Dolžnost vsakega zavednega katoličana bodi, da z duševno in gnotno podporo skuša pospeševati dober katoliški tisek. Res lepe misli, dobrega uvaževanja vredne, podajal je g. dr. Gregorič v izbornem svojem govoru. Želeti je le, da lepe besede padajo na rodovitna tla in obrodé prav mnogo dobrega sadú.

Kot drugi govoril je o tej točki veleč. g. župnik Matija Sila. V poljudnem, deloma humorističnem govoru kaže vpliv tiska, njega važnost in govor obširnejše o Mohorjevi družbi, katero primerja rodovitnemu vino-gradu. Poljudni govor, ki je vidno vsem navzočim jako ugajal, se je odobral na premnogih mestih z dolgotrajnim ploskanjem, kojega ob koncu ni hotelo biti ne konca ne kraja. Po gosp. prof. A. Kržiču prečitane resolucije se na to sprejmejo.

Blag. g. dr. Ivan Susteršič, že ob nastopu burno pozdravljen, govorí prepričevalno o narodni organizaciji. Kaže veliki pomen, ki ga ima delovanje čast. duhovštine za naš narod zlasti ob periferiji, ter naglaja, da so prvi in najhujši nasprotniki našemu narodnemu obstanku nemški in laški liberalci. Da se tujega navalna ohranimo, treba nam tesne in dobre narodne organizacije, kateri bodi prva podlaga sv. vera, v kateri najdemo tolažila v bridkostih, pomoči v raznih težavah. — Frenetično odobravanje sledilo je tudi temu zadnjemu govoru I. slov. kat. shoda.

Čast. g. M. Pintar prebere resolucije, ki se odobré.

Tajnik visokoč. g. komendant M. Servicelj naznani izid volitve stalne komisije. Izvoljeni so po pripravljalnem odboru nasvetovani gospodje.

Predsednik g. Fr. Povše zaključuje s primernim srčnim nagovorom prvi slovenski katoliški shod, žeče in proseč Boga, da obrodi mnogo dobrega sadú. Zahvali se mil. gg. knezoškofoma in udeležencem za sodelovanje in sklene s pozdravom »Hvaljen bodi Jezus Kristus!«

Na to podelijo Nj. prevzvišenost ljubljanski knezoškof navzočim svoj višepastirski blagoslov.

Preč. g. kanonik K. Klun izreče zahvalo zpora g. predsedniku F. Povšetu. Med tem je zazvonilo »Češčena si Marija«. Skupščina je še skupno odmolila in se potem razšla s klici »Z Bogom!« »Na svidenje ob II. slov. kat. shodu!«

Cerkvene zadeve.

Katoliška cerkev in narodno življenje.

(Govor mil. knezoškofa dr. Mih. Napotnika na katol. shodu v Ljubljani.)

(Dalje.)

Kdo iz teh modrih izrekov modrih mož nje zazvidi neizmerne vrednosti svete vere za pravo srečo sleharnega naroda? Ljubimo torej to najdražjo svetinjo, poddovano od svojih očetov; pa častimo in spoštujmo mater, ki nam preskrbno varuje ta zaklad — sveto katoliško cerkev. Kraj mojega telesnega rojstva je mila

moja domaćija, po duhovnem prerojenju pa je cerkev druga moja domovina. To dvoje se vjema dobro, kakor se vjemata telo in duša v človeku. Dokler se drži ud telesa, živi, ker je duša v njem; ko pa se loči od trupla, umrje, ker ni duše v njem. Kar je duša za telo, to je cerkev s svojim svetim Duhom za kristijana. Dokler ostane v cerkvi, živi in bode živel; ko jo pa zapusti in zabi, zapuščen in pozabljen je tudi on. Slovenci, stojte trdno na tej rešilni skali, ki že nad tisoč let varuje narod pogubne poplave! Na tem temelju edinstva, in sicer edino le na tem stebru resnice si premorete utrditi pravo složnost, ki traja stalno in ne le kratko. Grki so imeli svoje igre v Olimpiji. Družilo jih je tam skupno bogočastje in pa tekmovanje po najvišji slavi v vseh izdelkih bistrega uma in dlani človeške.

Judovski narod se je shajal vsako leto po trikrat pri svetišču Gospodovem v Jeruzalemu, da si je ohranil edinstvost v veri in v državnem življenju. Jeroboam je pa postavil zlata teleta v Danu in Bethelu, da bi zabranil po verski neslogi zopetno združenje vseh dvanajst rogov. Hudobni namen se mu je res posrečil. Ali s tem sramotnim početjem vsekaj je nezaceljive rane svojemu narodu, ki je od te dobe razdrojen skoro vedno hlapčeval nevernim tujcem. Skrb za sveto vero in njena obramba je družila avstrijske narode v turških vojskah. In Slovenci, katerih je peščica mala, naj bi ne mogli gojiti iste edinstvo, naj bi ne mogli složno delovati za časni in večni dobiček svoj na podlagi krščanskih, večno trajnih načel, in bi se naj cepili po slabem vzgledu drugih narodov v dva sovražna tabora? Pa v evangeliju še vedno stoji in se ne da izbrisati svarilo Gospodovo: »Vsako kraljestvo, katero je v sebi razdeljeno, bode razdejano, in vsako mesto ali dom, ki se je v sebi razdvojil, se bode podal. Et ruina eius erit magna nimis.« (Mat. 12, 25.) Pa kaj? Bomo li sedaj sveti materi, katoliški cerkvi, obračali hrbet, ti predobri in preskrbni materi, ki nas je redila, vzugajala, edinila in krepila tisoč let? Fundamentum aliud nemo potest ponere praeter id, quod positum est, quod est Christus Jesus. Drugega temelja ne more nikdo vlagati, mimo onega, ki je vložen, ki je Kristus Jezus. (I. Kor. 3, 11.)

III. Preljubljeni zborovalci! Ko bi stopil najslavnnejši apostolski misijonar sedaj med nas, zaklical bi nam, kakor nekdaj svojim Efežanom: »Bratje! hodite modro in rabite čas, zakaj dnevi so hudi.« (Efež. 5, 15, 16.) Resnično, naši časi so hudi in nevarni najbolj zato, ker se danes ne zametuje ena ali druga verska in moralna resnica, kakor nekdaj, marveč ker se zanikuje in napada vse, kar je krščansko, katoliško, cerkveno. Ne trdim, da bi se godilo to tudi že med Slovenci, vendar preti nevarnost, da priveje ta strupeni duh od drugod in okuži še sveži in zdravi rod slovenski. Ne dá se tajiti, da išče tok sedanjega časa drugo strugo. Kdo vé, kam se obrne in kaj da učini? Kdo nas reši strašne nevarnosti? V sveti cerkvi je že rešeno to vprašanje. Reši nas, kakor nas je odrešil, božji Odrešenik Jezus Kristus, pot in resnica naša in naše življenje. To je edini Izveličar, drugega ni, ako se odstrani ta. Predragi, Kristusova vera še bode praznovala svojo zmago — in to v kratkem, morebiti že o nastopu dvajsetega stoletja. Njeno rešilno moč še bodo hvalili in slavili brezbožniki, in sicer tedaj, ko bode seme brezvernosti in brezbožnosti, katero so zasejali v slepi strasti in brezmejni oholosti, pognalo, raslo in sad rodilo. Takrat bode konec morali brez vere.

Da ne okusijo Slovenci tega morilnega sadu in ne umrjejo, ampak da stanovitno živé verskonaravno življenje, na to treba delati brez odmora. Slavni prerok Elija se je po obilnem in ne vselej uspešnem trudu za sveto reč med Izraelci podal, ves užaljen in ves potrt,

v samoto, da si v tih in mirni votlini odpočije od dela in da se skrije pred sovražnimi preganjalcji. Ali približal se je Gospod in vprašal: »Kaj delaš tu, Elija?« In odgovoril je: »Vnet sem gorel za Gospoda Boga vojnih trum; a zapustili so tvojo zavezo Izraelovi otroci, tvoje altarje so razdjali, tvoje preroke so pomorili z mečem, puščen sem jaz sam, in iščejo moje duše, da bi jo vzeli. In zaklical mu je Jehova: »Pojdi vun.« (III. Kralj. 19, 9—11.) In na to je poučil Gospod Elijo, naj se zopet loti svoje službe, pa jo naj opravlja mirno in potrežljivo, saj tudi Bog ne biva v pišu, niti v potresu, niti v ognju, pač pa v šumljanju tanke sapice. »Pojdi vun in stopi na Goro pred Gospoda. In glej, Gospod gre mimo. In velik in močen piš, ki preobrača hribe in lomi skale, pred Gospodom; ali v pišu ni Gospod. In za pišem potres, ali v potresu ni Gospod, in za potresom ogenj, pa v ognju ni Gospod. In za ognjem šumljanje tanke sapice. In iz te prijetne sapice je govoril Gospod: »Elija, pojdi vun in podaj se na svojo pot!« (III. Kralj. 19, 11. 12. 15.) In hipoma vstavši, zapustil je sveti mož svoje skrivališče in se je vnovič pogumno poprijel dela ter je z vso ljubeznijo učil svoje ljube rojake, čednostno živeti in se popačenosti varovati, dokler ni bil za svojo gorenost povzdignjen na gorečem voznu v zračne višave.

(Konec prih.)

Cerkveno slovstvo.

Duhovni pastir. S sodelovanjem več duhovnikov vreduje Anton Kržič. — Izhaja vsak mesec. — Velja 4 gld. na leto. — Obseg 8. zvezka 1892 (IX. letnik). Deveta nedelja po binkoštih. Jezusove solze nad Jeruzalemom veljajo nespokornemu grešniku. — Deseta nedelja po binkoštih. Ponižnost pri molitvi. Prava pobožnost. — Vnebovzetje device Marije. Zakaj je bila Marijina smrt tako sladka? — Enajsta nedelja po binkoštih. Grešnik je slep, gluhi in mutasti. Sreča zdravih počutkov. — Dvanajsta nedelja po binkoštih. Jezus najboljši zdravnik bolnih src. Srečna tovaršija. Kot priloga. Zbirka lepih izgledov. (Nadaljevanje.)

Prečastito duhovščino posebno pa gg. novomašnike, kateri kmalo v praksi duhovni pastirji postanejo, opozorimo s tem vnovič na ta izvrstno vrejeni, homiletični mesečnik. Duhovni pastir izhaja že od leta 1884 v zalogi Katoliške Bukvarne v Ljubljani, kjer so tudi poprejšnji letniki v zalogi (izvzemši letnikov 1884 in 1885).

Gospodarske stvari.

Staro srebro.

Kakor smo že poročali, pride staro srebrni denar koncem tega leta ob veljavo, t. j. ne vsprejme se potem več za denar, ampak k večjemu še za blago, če se ravno komu ljubi, da ga vzame. Gledé na to nam je poslalo c. kr. okr. finančno ravnateljstvo v Mariboru naslednji razglas in mi ga objavimo radi v prid naših bralcev.

C. kr. finančno ministerstvo je po zaukazu iz dne 8. avgusta 1892 štv. 4431 F. M. (drž. zak. št. 63) sklenilo, da se tamkaj navedeni tuzemski srebrnjaki stare veljave še do 31. decembra 1892 kot do skrajnega roka po nastopni ceni v srebrnjakih avstrijske veljave iz prometa vzamejo:

1. Srebrnjak po 2 gld. ali skudo za 2 gld. 10 kr.
2. Srebrnjak po 1 gld. ali $\frac{1}{2}$ skudo za 1 gld. 5 kr.
3. Srebrnjak po $\frac{1}{3}$ gold. ali dvajsetica novega kova $\frac{9}{10}$ fin in pa lira austriaca za 35 kr.
4. Srebrnjak po $\frac{1}{3}$ gold. ali dvajsetica starega kova, $9\frac{1}{3}$ lota fin za 34 kr.

5. Srebrnjak po $\frac{1}{6}$ gold. ali desetica in $\frac{1}{2}$ lira za 17 kr.
6. Srebrnjak po $\frac{1}{12}$ gold. ali petica in $\frac{1}{4}$ lira za $8\frac{5}{10}$ kr.
7. Srebrnjak po $\frac{1}{20}$ gold. ali 3krajcarski komad za 5 kr.
8. Križevača za 2 gld. 30 kr. 9. $\frac{1}{2}$ križevače za 1 glä. 12 kr. 10. $\frac{1}{4}$ križevače za 55 kr.

Ti denarji morejo se tedaj pri vseh c. kr. denarnicah in uradih za vsakovrstna vplačila in menjave po zgoraj navedeni ceni le še do konca decembra 1892 sprejemati, dalnja izdaja pri denarnicah in uradih pa se ustavi.

Po doteckem onem roku se ta denar pri c. kr. denarnicah in uradih ne bode več sprejemal niti po imeni ceni niti za snovno njegovo vrednost. Kasneje se tudi pri c. kr. menjavnicah za zlato in srebro ne bode več kupoval. Slednje velja tudi za šestice stare veljave, katere so se s cesarskim ukazom z dne 29. avgusta 1870 (drž. zak. št. 108) odpozvale ter se tačas še za njihovo snovno vrednost odkupujejo. Koncem decembra 1892 neha tudi odkup tacih šestic.

Ob jednem se opominja, da se od sedaj tudi, kakor že poprej, tako zvani levantinski tolarji, to so oni srebrni tolarji iz leta 1870, ki nosijo kip cesarice Marije Terezije slavnega spomina, katerih postavna vrednost je vsled § 11. omenjenega cesarskega patentu vže nehalá, pri c. kr. denarnicah in uradih ne smejo sprejemati in da tudi taistih odkup izključen ostane.

To se v to svrho razglasuje, da se stranke, katere omenjene srebrnjake posedajo, nepotrebne škode varujejo, kojo bi mogle po zamudi zapadlega obroka, postavljenega z 31. decembrom 1892 trpeti.

Posebej se naglaša, da bi se po doteckem onem obroku taki srebrni denarji le k večjemu za dve tretjini njihove dosedanje vrednosti in to tudi samo pri privatnih odkupnicah spečati zamogli.

Novi sodi.

Kolikor se kaže, ne bode letos treba veliko novih sodov, kajti v obče bode malo branja, le sem ter tje se kaže, da ga bode nekaj več, kakor druga leta. Kjer pa ni branja, ni vina in torej tudi sodov ni treba. Vse eno pa nastane za-nje v časih potreba in dobro je, če zna človek zanesljivo, kakor se ravna z novim sodom. Doge, iz katerih se delajo sodovi, so hrastove in v hrastovini je veliko čreslovine, ki ne ugaja vinu, ne okusu, ne barvi. Vsled tega je treba take sode, predno se vlije va-nje mošt, dobro izprati. Kake 4 do 5krat se vlije va-nje kropa ter se sodi potem močno prekotavajo, da stopi voda v vse doge. Le-ta voda se izlije in nova nalije, da ostane kacih 12 ur v sodu. Če še potem ni čista, ko se drugo jutro izlije, nalije se nova in to tako dolgo, da je nazadnje voda čista in skorej brez okusa. Ako je taka, vlije se v sod kuhanega mošta in če tega ni, daj kuhanega vina v sod, ter se ta prekotava prav, kakor prej z vodo in sod je k redu, da se nalije vino va-nj. Ni se batí, da vzame vino kaj iz dog v svojo barvo ali okus.

Sejmovi. Dne 15. oktobra v Arveži, v Ločah, v Račah, pri Sv. Križi tik Slatine; v Št. Lenartu v slov. gor., na Planini. Dne 17. oktobra v Apačah in pri Sv. Emi. Dne 18. oktobra v Vojniku, v Podrsedi, v Mozirji in v Trbovljah.

Dopisi.

Iz Slatine. (Obč. volitva.) [Konec.] Napočil je čas volitve. Skoraj vsi Slatinčanje zasedejo komisijo klop, menda zato, da bi se volilci pred njimi zbalí

voliti s Slovenci. Med temi se ve, da ni manjkalo ravnatelja g. Suberta, kateremu tako mrzi slov. ljudstvo, da je tisto jutro očitno se predrznil izgovoriti: Slovenska drhal mora se pomandrat v prah! O siromače, kaj pa pride na Slovensko kruha iskat, mar bi bili ostali med Nemci! Srčno so stopali naši volilci pred komisijo in ponosno oddajali glasove le slov. možem. Tu pa tam priluka kak Judež iz druge sobe, plaho pogleda po naših volilcih, pa voli — nemškutarje. Nekatere revčke smo pa kar pomilovali, poznalo se jim je, da v srcu z nami čutijo, pa kakor jastreb goloba, držale so jih nemškatarske roke in moral je voliti tresoč in peneč se od jeze proti lastnemu prepričanju z nemškutarji. Da, celo Hrvatje, ki nimajo v Avstriji volilne pravice, bili so dobri, da se je le pomnožilo število nemškatarskih glasov. Slatinčanje so trdno upali vsaj dva odbornika dobiti v tretjem razredu, pa kako so se opekli! Le po 47 glasov so imeli njihovi možje, naši pa po 130. Tu pa še je opomniti, da smo spustili kakih 25 slov. volilcev na dom, ne da bi bili volili, da se ne bi predolgo mudili pri tretjem razredu, kajti le ta je volil neprenehoma od osmih do poluštirih. Kakor v tretjem, propadli so liberalci tudi v drugem razredu. V tem so do zdaj vsikdar zmagali z veliko večino. Letos pa jim je bila sreča nemila; tudi K. Jeta, T. Šima in dolgi K. Jura, kateri nimajo pravice voliti v drugem razredu, niso jim mogli pripomoči do zmage. Imeli so le 22 glasov, naši pa po 34, dasiravno sta dva slov. volilca protipostavno v zadnjem trenotku bila zbrisana iz drugega razreda, dasiravno so nam popolno postavno g. Pelkovo pooblastilo zavrgli in so še vrh tega trije slov. volilci čakali na strani, da nam v sili priskočijo na pomoč. To ti je bila sijajna zmaga na naši strani, na nemškatarski pa obuten propad! Ubogi g. dr. Hoisel, kar solzil se je! Kaj bo zdaj z njegovo šolo? Druga leta je nemškutarjem še pomagal v drugem razredu do zmage, se ve, da brez vsake pravice, letos je pa moral kopita pobrati in popihati jo v tretji razred in pred njim je volil celo kočar, ki plačuje komaj 7 kr. davka. Vi ste se hrustili, gosp. doktor, v »Slov. Gosp.«, da plačujete dve tretjini »štibre na Slatini«, povejte nam toraj, koliko znaša vaša »štibra na Slatini?« V prvem razredu dobili so nemškutarji po devet glasov, le nekemu, od slovenskega kruha dobro zrejenemu kramarju zaostala je sapa pri osmem glasu. Naši možje so imeli po sedem glasov. Da so pa v tem razredu popolnoma zmagali nemškutarji, morali so se goditi čudeži, mrtvi »Stonjšekovi dediči« so namreč vstali iz groba in podpisali Rogaškemu županu g. F. pooblastilo, da je volil liberalce in prognal Šmarijčana g. A. iz prvega razreda. O blaženi duhovi, kako ste osrečili našo Slatino! Enega Nemca in pet Slovencev — ne, ne, zmotil sem se, hotel sem reči, da so bili takrat Slovenci, ko so še v srajčki skakali krog hišnega ogla — poslali ste nam v občinski odbor. Le mirno počivajte, blagi duhovi, čez tri leta pa tudi vi ne boste mogli pripomoči pobitim Slatinčanom do zmage v prvem razredu! Odbila je deveta ura, volitva je končana. Do konca so ostali na volišču naši volilci, ki so se ves čas tako vrlo obnašali, da je šest navzočih žendarmov moglo mirno počivati v senci. Kar piše o nemiru Celjska vahtarica, je vse neresnično in iz trte zvito. Zvečer se je zbrala pred županovo hišo velika množica radovednega ljudstva, da pozive, kako se je obnesla obč. volitva. Ko župan prebere volilni zapisnik in naznani, da so zmagali Sloveni, razlegal se je trikratni gromoviti živio naših občanov po Slatinski dolini. Nepopisljivo je bilo veselje Slovencev, marsikatero oko se je rosilo radosti. Na nemškarsko-liberalni strani pa je bila togota in žalost in taka poparjenost, da so celo pozabili na stare lonce, katere so druga leta, pijani svoje

zimage, metali duhovnim pastirjem pod noge. In zapeli so si slovenski volilci domu gredé »Zahvalno pesem«, Bogu hvalo dajoč za tako sijajno zmago. V nedeljo potem se je pa darovala sv. maša v zahvalo za lepi izid volitve. Z Bogom smo začeli in srečno smo končali — z Bogom.

Od Sv. Križa pri Slatini. (Možu v spomin.) Zanašajoč se na spretnejšo roko, postavim še le danes v »Slov. Gosp.« spominek zaslужnemu možu Matijatu Cvetku iz občine Spod. Sečovo, kateri je po dolgi, mučni, znotranji bolezni, večkrat spreviden s svetimi zakramenti, izdihnil svojo dušo dne 10. septembra t. l. Rajni obče spoštovani od svojih občanov, kakor tudi od drugih faranov kot pravičen, pošten mož, je bil večkrat izvoljen za občinskega predstojnika, oziroma odbornika in uda krajnega šolskega soveta. Posebno se je odlikoval kot občinski predstojnik, kajti svojim bil je pravičen in obvaroval je marsikaterega nevedneža in reyeža nesreče. Posnemanja vreden je bil tudi kot občan, mož, oče in priden gospodar. Nekaj časa dal se je sicer voditi od liberalno-nemčurske stranke, pod vodstvom predobro znanih Nemcev: dr. Hojzelna in inženirja Lud. Migliča in jim v tem času bil desna roka pri vsiljevanju nikoli potrebne, prepogubne nemčurske (šulvereinske) šole na Slatini. Ko je pa vendar spoznal njih pogubno-nesrečne nakane, postavil se je zopet odločno zoprije in svojo zmoto poravnal do zadnjega dne svojega življenja, kolikor in kjer mu je bilo največ mogoče. Posebno zanimivo je, kako se je pripravljal, dokler ga še niso telesne moči popolnoma zapustile, za občinske volitve na Slatini. Akoravno ne sam volilec v slatinski občini, prigovarjal je vendar na vso moč po svoji občini one volilce, ki imajo v slatinski občini volilno pravico, kakor tudi druge daleč okrog, naj se vdeležijo občinske volitve na Slatini; da tako vendar enkrat z združenimi močmi prevržejo grozno turško nasilstvo slatinskih nemčurjev. Zmaga se je sicer po njegovi volji in želji izpolnila, ali on že tega ni dočakal, Bog ga je 10. ura poprej poklical po zasluženo plačilo. Med tem, ko je rajnemu premilo solnce zadnjokrat iz za gor prisijalo, približala se je njegovi blagi in od njega črez vse ljubljeni ženi ura poroda. Ko se je ura približala, vzela je slovo od svojega tako ljubljenega moža, kateremu je le ona neprehnomoma, celi čas njegovih zemeljskih težav sama hotela streči. Ker pa ni več mogel zaradi izgube telesnih močij zaslišati premilega glasú svoje črez vse ljubeče žene, napisala mu je ona pismo, v katerem mu je naznanila njene približajoče britke težave, ob enem ga priporočala drugoj oskrbni, preblaženi Devici Mariji od njega vsikdar tako čislani Materi. To pismo je še rajni z nekim nezemeljskim čutjem prebral. Akoravno so ga že celi dan smrtne težave sprehajale, vendar ni mogel poprej umreti, dokler še ni s svojimi kalnimi očmi videl in z mrzlimi rokami objel novorojenca. Rajni je zapustil svojega onemoglega očeta, mlado, za njim žalujočo ženo in šestero malih otrok, od katerih najstarejša hčerka je še le 16 let stara. Rajnega zasluge na tem svetu poplačaj Bog obilno v nebesih!

Strmški.

Iz Ptuja. (Shod), katerega sta naša poslanca v nedeljo 25. septembra priredila pri sv. Janžu na Dr. polji se je vršil tako sijajno, da ne vemo, če kje tako. Prostorije, katere je za to svrho Ebensfeldski grajsčak blag. g. Rihard Klümmer dobrohotno prepustil, ki obsegajo prek dve sto ljudij, so bile natlačene. Videl si tam Ptujčane, Hajdinčane, Lovrenčane, Cirkovčane, Slivničane, Hočane, rodoljube od sv. Martina pri Vurbergu, celo zavedne Laporčane itd. Živila taka narodna zavest! — Gotovo kakih deset metrov dolga trobojnica nas je že od daleč z visoke lipe pozdravljal, cesarska in narodna bandera so nam iz župnijskega in šolskega po-

slopja prijazno nasproti plapolala. S »Hej rojaki« smo se začeli po dovršeni popoldanski službi božji pomikati k okinčanim prostorijam. Ko je g. Davorin Fric goste jedrnato pozdravil, sta nam gg. poslanca s prepričavnimi besedami poročala o svojem trudopolnem delovanju. Obilni živioklici, burna pohvala in navdušeno priznanje, katero sta žela, je temu dokaz. Po nju poročili sledili so še nekateri govorji blagih rodoljubov. — Zavzeti smo se pa morali začuvši vse pohvale vreden domači pevski zbor. Kaj milo se je razlegala Vilharjeva »Domovina«, navdušila njegova »Slavljanska«. Strmeli smo, ko je nastopil zdaj moški, zdaj mešani zbor. Živili Št. Janški pevci in pevkinje z njihovim pevovodjem vred! Le tako naprej! Pelo se je še več pesnij in po večni luči smo se očarani od Volaričeve »pri zibeli« vrnili vsak na svoj dom. Vino smo pač boljše pričakovali in tudi postrežbo, pa to je na krčmarjevem rovašu. Tudi v te kraje je že talijanska godlja našla pot. Naj bo, ker se je že braniti ne moremo; pa točiti talijansko vino po 40 tr., kakor ga je nastavil bojda neki krčmar v Rošnji, kakor se nam poroča, je pa le več, kakor židovsko. V obče bi nekaterim gostilničarjem ravno tik ceste od Ptuja do Maribora priporočali več priljudnosti in skrb za postrežbo pivcev in potnikov, ne pa samo težnjo za dobičkom. Kristjanu se židovski kožuh slabo prilega.

Od Sv. Ane v Slov. goricah. (Marsikaj.) Prvi slov. katoliški shod se je srečno zaključil — hvala Bogu! Kakor upamo, ne ostane brez koristi, posebno radi tega, ako se zblížajo nemirni duhovi po mili Sloveniji, ter napoči za-njo, kakor za sv. katoliško cerkev boljša doba. Ker »Slov. Gosp.« obširno riše I. kat. shod, zatoraj pristavim samo sledeče. Vašim bralcem dobro znani g. Fr. Šegula je v odseku za šolo v spomin jemal v izvrstnem govoru tudi Slovence v Sekovski škofiji in na Prekmurskem ter je priporočal, naj bi se njim kje kaj pomagalo. Kaj lepa misel, da-si težko izpeljiva. — Dne 9. septembra ob 10. uri predpoldnem je kap zadeila g. K. Pečovnika, c. kr. davčnega kontrolorja. Bil je veren kristijan in značajen Slovenec, bodi mu blag spomin. — Pri Sv. Ani je nek človek, ki rad na spričevala jemlje klobase; drugi, ki priporoča, da bi naj otroci ne poljubovali nekemu č. g. duhovniku roke; spet jeden, ki dijakom priporoča, da bi naj pristopili k »šulvereinu«, ker bi bojda dobili od tega zloglasnega društva lahko ustanovo, to je vendar-le neznosno in nezaslišano, in taki se štulijo za voditelje nadepolne slovenske mladine! »Mir« priporoča, da bi se dajali prebrani časopisi drugim brati. To je jeden neimenovan gospod storil, ter dal dovoljenje pisacu teh vrstic, da naj v fari Sv. Ane deli njegov »Slov. Gosp.« in »Mir«. Dopisnik je preskrbel na skrajnej jezikovnej meji in sicer v Rožengrundu, da dobivajo ondi pošteno berilo. Lepa hvala! Vsem pa priporočam tega gospoda v posnemo, da bi marljivo delili prebrane časopise med željne Slovence. Obrodilo bo mnogo sadú.

—k—

Od Sv. Duha na Ostrem vrhu. (Altarni prt.) Gg. Peter Mejač in sin, trgovca in posestnika v Ribnici, darovala sta za našo cerkev dragocen altarni prt, ki vzbuja mnogo pozornosti. Delo je res originalno, posebno pa je občudovanja vredno, kako so postale narodne barve v umni razvrsttvitvi krasen altarski kinč. Bog plati! Cerkveni predstojniki, ki bi naročili enak altarni prt, dobijo res kaj elegantnega in ne bode jim žal za v ta namen izdani denar. F. S. Š., župnik.

Iz Čezanjevec. (Velik požar.) V zadnjem času je bilo zaporedoma slišati v naših krajih o manjših požarih, ki so večinoma iz neprevidnosti nastali. V Cubru je zgorela Polaničeva viničarija; na zgornjem Kamenščaku so zgorele tri koče, ker je gospodinja, ki je večerjo kuhalila, s hojkovim pikinjem preveč zakurila, in v

Cerovcu je zgorela Pošmeštova viničarija, katero je bojda majhen otrok užgal, ker si je hotel za hlevom zakuriti. Na enak način je dne 5. oktobra o poldne nastal velik požar v Cezanjevcih pri Ljutomeru. V sredi vasi je okoli poldneva pri posestniku Rudolf začelo goreti in ogenj se je strašno naglo širil po vasi ter vničil razun Rudolfovega poslopja šolo in vsa poslopja Murkoviču, Zadravcu in Vinku Koseju. Tudi cerkev je bila v veliki nevarnosti, pa so jo vendar obvarovali. Ravno o pravem času še so prihitali ognjegasci iz Lukavec, od Sv. Križa in iz Ljutomera, da so razširjanje ognja ustavili, sicer bi lahko pogorela cela vas, kajti ogenj je nastal v sredi vasi in precej močen veter je vlekel proti spodnjemu koncu vasi, kjer so večinoma lesene, s slamo krite hiše. Največ škodo ima predstojnik Jakob Murkovič, kateremu je tudi po hišah vse zgorelo, ker slučajno pri njem ni bilo nikogar doma. Sicer so bili vsi pogorelci zavarovani, pa kaj je majhna zavarovalnina proti škodi, katero jim je ogenj naredil zdaj, ko so si bili že skoro vse pridelke pod streho spravili! Ker je požar tudi streho šolskega poslopja vničil, morale bodo zdaj v Cezanjevcu v solane občine šolo povekšati, hčemur jih šolske oblasti že dolgo silijo. Vendar ravno z ozirom na veliko nesrečo, ki je zadela najboljše posestnike v Cezanjevcih, ne bi bilo pametno, da bi si ondi kakšno šolsko poslopje zidali; ampak dovolj bode, če se v sedanji šoli razširi manjša soba ter naredi nova streha. To bode za precej dolgo časa tudi zadostovalo. Ker je občeno mnenje, da je ogenj skoz otroke nastal, treba je zopet opominjati, naj se na otroke bolj skrbno pazi in naj se otrokom ne dajajo žveplenke v roke, sicer naredijo otroci škodo, na kakoršno niti ne misljito.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

A v s t r i j s k o. Na cesarskem dvoru je nemški cesar Viljem II. te dni v gosteh presvitle cesarske rodbine in vršijo se njemu na čast razne svečanosti, gotovo ne brez političnih namenov. — Ker vesla grof Taaffe v novem času čisto v nemških barvah, ne more mu tokrat izostati nemško odlikovanje. — Na Dunaji je izvoljen »demokrat« dr. Kronawetter za poslanca v državnem zboru in je to tem žalostnišče, ker je voljen v tistem okraji, kjer leži cesarski dvorec.

M o r a v s k o. Mladočeška stranka prodira že tudi v to deželo in ne bode dolgo, pa bode tudi v njej bratomorski razpor med Čehi, kakor je že doslej na Českem. V Boskovicah je zmagal mladočeški poslanec dr. Touček pri volitvi v državnem zbor in s tem je storjen začetek tega boja in kak bode konec? Nemško gospodstvo, še huje, kakor je ondi že doslej.

Š t a j a r s k o. V Gradcu slavijo dnes prevzeti knezoškof dr. Zwerger 25letnico svoje škofovskie časti. Sedaj so najstariji izmed vseh škofov avstrijskih. — Po nemškem delu naše dežele toži se veliko čez plese, ki se obhajajo po oštarjah, na škodo, gmotno in nravno, mladih ljudij. »Po noči rajajo, po dnevnu pa pospajajo«. Žal, da se ne godi samo v onih krajih tako. Treba bode tudi v tej reči ostreje postave!

K o r o š k o. Udje slov. društva »Straže« zbirajo se v Celoveci v svoji sobi »pri zlatem medvedu«. Ako kdo pride z dežele, vselej lahko najde tam slov. brate, kar mu je v časih, tuju potrebno, vselej pa ljubo. — Na Sv. Višarje je prišlo letosne poletje do 40.000 romarjev. — Pri shodu županov v Velikovci so neki sklenili

prositi vlado, da vpelje — sežiganje mrličev. Kolika ne-spamet!

K r a n j s k o. Deželni predsednik, baron Winkler stopi v pokoj in pride na njegovo mesto iz Gradca Viktor baron Hein ter prevzame te dni vodstvo deželne vlade. To imenovanje zaslužijo pač »slovenski vodje«, ne pa ubogo slovensko ljudstvo! Za celo deželo je to imenovanje hud udarec, ali nasledek je tistega radikalizma, ki je sedaj pri nekaterih slavohlepnih možih v Ljubljani na vrhu — na nečast, v pogubo celi deželi. — Kontrolski shodi se vršijo skoraj po vsej deželi ob nedeljah dopoldne, torej v času, ko je dolžnost vseh kristjanov, torej tudi reservistov, biti pri božji službi. Ali bi se ta razvada ne dala odpraviti?

P r i m o r s k o. Razpor med Slovenci še traja po vsej deželi slej ko prej ter ga edini slov. list, ki izhaja v Gorici, še le prav podžiga, ne pa da dela na spravo. V tem se po katol. shodu v Ljubljani ni nič spremenoilo, iz njega so nemirneži še le povzeli namišljeno razjaljenje družbe sv. Cirila in Metoda za pretvezo, da še na dalje lahko ščujejo brata zoper brata.

T r ž a š k o. Več laških društev priredilo je sinoči Kolumbovo svečanost, se ve, da bode v njej veliko hvale italijanskim možem. — V slov. šolo pri Sv. Jakobu se je letos vpisalo toliko otrok, da jih ni bilo mogoče vsprehjeti in vendar še mestni svet trdi, da slov. šole v mestu ni treba!

I s t e r s k o. V Poreču imajo Slovenci v mestnem zastopu večino, toda za župana so si izvolili — Laha. To je mogoče le pri krotkih Slovencih.

H r v a š k o. Nas veseli, ako hr. možje čutijo z nami, ali da se mešajo v prepire, ki jih imajo Kranjci med seboj, to ni dobro, posebno pa še ne, ako stopijo na stran ene stranke. Za tako ljubezen se pač zahvali slov. ljudstvo.

O g e r s k o. Na večih krajih se je prikazala kolera, najbolj pa v glavnem mestu. Zato pa vlada brž odloži posvetovanje delegacij na pozneji čas, v zimo. Tako bi radi vsaj avstrijski delegatje. — Pri ogerski vladi se jim nekaj meša štrenja ter se špolh misli, da odstopi dvoje, troje ministrov, med njimi grof Csaky, minister za uk in bogočastje. Škoda bi pač ne bila za-nj, da-si je svak grofa Taaffe!

Vunanje države.

R i m. Kakor je našim bralcem znano, obhajajo sv. oče Leon XIII. po zimi kot škof svojo 50letnico. Priprave za-njo so velike, sv. oče sami pa izdajo v tem okrožnico do vzhodnih cerkev ter jih povabijo slovesno, naj se vrnejo v naročje katoliške cerkve. Mogoče, da to milo povabilo skrbnega namestnika Kristusovega ne ostane čisto brez uspeha.

I t a l i j a n s k o. Kralj Umberto se še ni odločil, ali naj ustreže ministerstvu ter razpusti državni zbor. Težko mu je odločiti se za to, ker ministerstvo najbrž tudi v novem drž. zboru ne dobi za-se zanesljive večine: čemú torej nove volitve, nove stroške!

F r a n c o s k o. Na željo vlade so pokopali Ern. Renana, hudega nasprotnika sv. katoliške vere, na državne stroške in naučni minister Bourgeois mu je na grobu »pridigoval«, pa le ne vprašajte, kaj! Čudno ni, da ima francoska država toliko anarhistov, saj minister sam ni bolj od njih. — Usmiljenim sestram je nekdo v Parizu volil hišo in nekaj denarja, toda vlada ne dovoli, da se hiša sestram izroči. Lepa ti je taka svoboda!

A n g l e š k o. V tej državi je razmerno največ tovaren in vsled tega tudi ljudij, ki od njih živijo, tedaj delavcev. Njim se godi po navadi slabu, najbolj zato, ker čejo previsoko t. j. živeti tako, kakor njih gospodar, včasih pa je tudi plačilo malo, za rodbino premalo.

Vedne tožbe so torej in v novem času strike ter klici: več plačila, manj dela!

Nemško. Da so mešani zakoni t. j. taki v katerih sta mož in žena vsak druge vere, velika neprička, vidi se v tem cesarstvu, kajti vsako leto požre lutrovsko vera do 50.000 katoliških otrok ali brez podobe: toliko otrok se krsti na lutrovsko vero, ne pa na katoliško, kakor bi bilo prav. — Pravi se, da je nemški cesar volje dati prestol hanoveranski nazaj kraljevi rodbini, samo pot je težko najti, da ne bode krika zavoljo tega pri Bismarckoveih.

Rusko. Car Aleksander se je podal s svojo rodino v Cierkiewice — na avstrijsko mejo. Zato se je govorilo, da ga naš svitli cesar ondi obišče. Doslej pa se ne zna še o tem ničesar, ali pa je nemški cesar prišel zavoljo tega na Dunaj, da bi to odvrnil?

Srbsko. Pri večih občinah so bili doslej na vrhu možje radikalne stranke, pri sedanjih volitvah pa so padli in liberalci so prišli na vrh. To pa lahko razumeje človek, saj je vlada sedaj v rokah liberalcev.

Tursko. Sultan se je dobro izmuznil iz pesti ruske vlade ter je tej odgovoril, da je vsprejel Stambulova, ne ker je bolgarski minister, ampak ker je njegov t. j. sultanov podložnik, knez Ferdinand pa ni prosil, da ga sultan vsprejme, torej tudi ni še dobil odgovora ne na eno, ne za drugo stran! Dobro, sultan!

Grško. Dijaki na vseučilišči v Atenah so se uprli zoper novo šolsko postavo ter so jih še le vojaki razgnali. Vse kaže, da tudi ondi dijaki raji razsajajo, kakor pa se učijo.

Afrika. Francoski vojski se godi dobro zoper Dahomejce in misli se, da bode kmalu konec te vojske ter se udajo na milost in nemilost francoskemu generalu. Bode brž v resnici najpametniše.

Amerika. Ustaje v Venezuela se ne bode tako brž konč, kajti na vojaštvo se ni prav zanesti in sedanji predsednik republike tudi nima veliko moči do nje. Po novejšem poročilu pa ima že nov predsednik, Palaccio, oblast v rokah in sicer po volji generala Crespo, kateri ima vajveč zaupanja pri vojakih.

Za poduk in kratek čas.

Spomini iz jutrovih dežel.

Piše F. S. Šegula.

(Dalje.)

Mimogredé obiskal sem tudi krasen zavod jezuitov, kakor ga zamore urediti le ta red. Nastal je l. 1879. Vodja mu je slavni francoz P. Jullien S. J. — Pet milijonov ljudi ima današnji Egipt, med temi pa je 300.000 Koptov t. j. ljudstva staroegiptovskega pokolenja.* Vere so razkolniške krščanske (monofiziti), vendar 12.000 jih je pristopilo rimsко-katoliški cerkvi. Papež Leon XIII. so se usmilili tudi teh revnih ovčic, ter so jim poslali jezuite, ki vzugajajo v dijaškem in bogoslovskem semenišči domače koptovske duhovnike, Jezuiti so si kmalu pridobili srca Koptov s tem, da vodijo ves nauk v narodnem jeziku, ter da so papež dovolil, naj se vrši božja služba in vsi obredi, kakor do sedaj, v narodnem jeziku. Za to, da so smeli obdržati malenkosti starih obredov, poprijelo se je ubogo ljudstvo z radostjo edino zveličavne cerkve Božje.

XIII. V sveto deželo!

Iz Aleksandrije dospemo po osemnajst ur vožnje po morji tik obali v mesto Port-Said. Tu se začenja Sueški ka-

*) Korenika „kopt“ je ista ko „egipt, egypt“.

nal. Ta vodovod je dolg kakih 30 naših milij, širok pa, da mogočne ladije mirno sem ter tje plavajo. Ta vodotok je čudovito delo človeških rok ter veže rudeče morje s sredozemskim, ob enem dela mejo med Afriko in Azijo. V 14 urah prepelja nas ladja na obali svete dežele, pred mesto Jaffa (staro Jope)! Solnce je ravno vshajalo krasnega pomladanskega jutra, kaki blaženi občutki pa so polnili moje srce, ko sem tako blizu cilja, si lahko mislite. Ali kako vže za časov preroka Jonas, bilo je danes morje tako nemirno, da kratko ni bilo mogoče na suho priti. Celi dan smo čakali, po noči pa dalje odrinili na sever. Drugo jutro dné 2. aprila smo v mestecu Haifa, tisti celi dan pa in prihodnjo noč ostal sem na Karmelu v samostanu. Maševal sem prvi dan na glavnem altarju »Marije od Karmela« (škapulirske), drugo jutro pa v dupljini preroka Elija pod glavnim oltarjem, potem pa odrinil sem (3. aprila) v Nazaret. Pot me pelja najprej čez močvirnato plan askalonsko (mesto Akka), popoldan dospem pa na rodovitno polje Esdrelonsko. Razteza se ta planjava od sredozemskega morja tje do galilejskega jezera in je zgodovinsko tako pomembljiva. Brez števila vojn se je tu bojevalo, ljudstva starega testimenta, križniki s Turki, slednjic Napoleon I. Zemlja je tako polna krvi, pravi beduin (kmet), da še vse rožice imajo krvavo barvo. (Res je takih največ!) In kadar brije burja čez doline, pravi beduin, da se podijo po zraku duše tu umorjenih. Popoldan smo pred Nazaretem. Pobožno se tu odkrije romar in moli »Češčeno Marijo«, s katerimi besedami je tukaj angel Gabriel pozdravil Marijo. Prenočil sem v frančiškanskem samostanskem hospicu (prenočišči za romarje).

Smešnica. V neko nemško šolo pride nadzornik in učenci ga pozdravijo: Hvaljen bodi Jezus Kristus! »Tako ni dobro«, reče nadzornik, »pozdravite raji: Dobr dan, saj ne veste, če nadzornik ni more biti jud ali pagan. No fante tam zadi, kako se pozdravi?« »Dobr dan!« odgovori fante. »Zakaj tako?« vpraša ga nadzornik nadalje. »Ker ste jud«, odreže se fante. »Povej ti tu-le bolje, zakaj da se reče: dober dan?« »Zato«, odgovori, »ker ste pagan.«

Razne stvari.

(Milostljivi knezoškof) so se včeraj odpeljali v Gradec ter so dnes navzoči pri slovesnostih v Gradcu, pri 25letnici prevzetenega knezoškofa dr. Janeza Zwerger.

(Vabilo) k občnemu zboru »Kat. slov. pol. društva Edinost« v Vojniku, ki bode v nedeljo dne 16. oktobra ob 3 popoldne v prostorih gosp. Karola Vrečarja, p. d. »Stari Vrečar«. 1. Nagovor predsednika »Edinosti«. 2. Govor gosp. K. Jelovšeka, dež. in okr. živinodravnika, o živinoreji. Razni nasveti. Priprosta zabava. Vabilo posebna se ne bodo razpošljala. Vse uljudno vabi vodstvo

(Pozor!) Današnji številki našega lista priložen je cenik v obče zname tvrdke W. Garvens, Dunaj, Wallfischgasse 14, katero vsem kmetovalcem trpolo pripomoremo.

(Odkovanje.) Grof Taaffe, predsednik v našem ministerstvu in torej duša naše vlade, je dobil iz rok nemškega cesarja najvišje odlikovanje, katero daje nemško cesarstvo, »red črnega orla«.

(Novo poslopje) dobil c. kr. pošta v Mariboru in je za-nj prostor na oglu stolnega trga in stolne ulice dokaj dobro izbran. Postavita ga stavbar Baltzer in tesar Kiffmann, oba v Mariboru.

(Zahvala.) Častiti družbi sv. Mohorja izrekam srčno zahvalo za šolski mladini v Kamnici dvakrat poslane knjige. — Poslovim se od svojih učiteljskih tovaršev in jim želim srečo in blagoslov. Svoje nekdanje učence, katere sem v teku 54 let podučeval, prosim, da moje nauke v blagem spominu ohranijo, da bodo časno in večno srečni. Vsem prijateljem in dobrotnikom izrekam srčno zahvalo.

Josip Šac, nadučitelj v pokoji.

(Župnijo) Sv. Petra pod Sv. gorami je dobil vč. g. dr. Janez Lipold, deželni poslanec in župnik v Šmartinu v Šaleški dolini.

(Vinograd) je kupil odvetnik dr. K. Lammer v Madjarskem Egregu za eden krajev, ker ni bilo nikogar k tretji dražbi. Cena vinograda je na 3500 gld.

(Delegaciji) ne prenehate v svojem delovanju, kakor se je že lelo, zavoljo kolere, ki razsaja v Budimpešti, ampak dognati jima bode delo do konca. Sicer pa se opravi nujino delo lahko v kratkem času, pred koncem tega meseca.

(Zborovanje) katol. polit. društva v Konjicah se vrši v navadnem zbirališču v nedeljo, dné 23. okt. t. l. ob treh popoldne.

(Griza.) V Negonji pri Slatini so dobili v nekaterih hišah otroci zaporedoma grižo in stariši so sicer to naznali županu, toda ta se ni zmenil za bolezni, dokler ga ni c. kr. okr. glavarstvo na Ptuj trdo prijelo. Moža še pač boli glava od zadnje volitve!

(Slovstvo.) Gosp. prof. Turkuš je izdal zvezček pesmij kot odgovor na neprijazno sodbo njegove »Črne gore«: »Radikalnim kritikom Ljubljanskim slovenski pesnik«. Zvezček dobi se pri njem v Gradci v Lessingstrasse 28. Gospodje, katerim je gosp. profesor poslal več zvezkov »Črne gore« pa jih niso razpečali, naj mu ostale zvezčke pošljejo na njegove stroške nazaj.

(Nesreča.) V Čretniku pri Slov. Bistrici je pazišnik Jarnej Ježek vstrelil na J. Malenška, hlapca pri g. Kandoliniji v Poličanah, ker je mislil, da je prišel v vinograd krast. Hlapec pa je le prišel pazišniku praviti, da čejo v noči tatje priti v vinograd.

(C. kr. pošta.) Dne 15. oktobra opusti se dose danja poštna uradnija v Novi cerkvi pri Ptuj, odpre pa se na mesto nje pri Sv. Vidu v Halozah.

(Požarna bramba.) V Pristovi pri Ljutomeru se je osnovalo novo gasilno društvo ter dobi popolnem slov. poveljništo ali komando.

(Vina) se pridela na celiem svetu 122 milj. hl., trsje pa raste na $9\frac{1}{2}$ milj. ha. Največ vina pridela Italija s 30 milj. hl., za njo Španija s 39 milj., v Avstriji pa do 10 milj. hl.

(Požar.) V sredo večer je na Slemenu v župniji »Selnic« Peter Wolfgang svojemu zetu, s katerim je že dolgo časa v sovraštu živel, iz hudobije zažgal poslopje in potem baje v Dravo skočil; našli so pa ga viseti na vrbi; zgorela je tudi ysa krma in drugi pridelki.

Posestvo na prodaj.

Družba sv. Cirila in Metoda želi prodati nekdanjo dr. L. Čučkovo posestvo v Selnicu pri Šent-Illi, katero obsega dva or. 1204 kv. sežnjev vinograda in pet oralov 191 kv. sež. njiv, travničev in gozda z lepo, zdano, z opeko pokrito hišo.

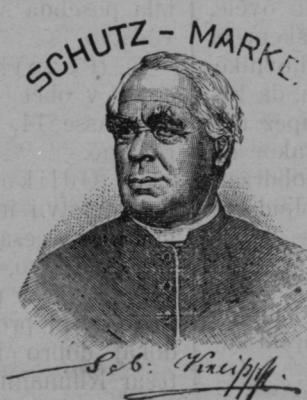
Natančneje poizvedbe pri č. g. M. Kelenina, župniku v Št. Ilju (Egyditunnel).

Franc Vernik,

lončar pri Sv. Jurju na j. ž.

priporoča svoje peči po nizki ceni skrbno izdelane po najnovjejših iznajdbah.

2-3

(Kolo.) Mlinar M. Vargazon v Središči je imel mlinsko kolo za hišo, pripravljeno za mlin; dné 4. okt. pa so se igrali otroci ondi in kolo se je zvrnilo na štiri leta staro hčerko ml narja ter ji je zdrobilo glavo.

(Uboj.) Dnē 1. okt. sta grabila listje Pavel Weiss in njegova žena Mica, doma iz Podove pri Račah, v Logu pri Slivnici; v tem pa sta si prišla nekaj navskriž in mož je lopnil s kolom po ženi, da je nesrečnica dné 3. oktobra umrla v bolnišnici v Mariboru. Drugo poročilo pa pravi, da jo je navlašč zato spravil v log.

(Tatvina.) V Lipi pri Teharji je ukradla dekla pri Štefanu Zabukošku po času, ko ni bilo domačih prihiš, oblačila, kolikor se ji ga je dalo ter je potegnila od hiše. Ne zna se, kam jo je odnesla.

(Mišnica.) V Stranicah je dné 3. oktobra umrl Janez Lešnik na naglem in ko je zdravnik drobovino preiskoval, našel je v želodcu veliko mišnice. Pravijo, da jo je sam vzel iz strahu pred vojaško suknjo.

(Nezakonska mati.) Dnē 14. avgusta je porodila dekla M. Kristan v necem gozdu pri Ponikvi otroka pa ga je takoj ubila ter je truplo z listjem pokrila. Sedaj je dobila šest let pokore v težki ječi.

(Nove plašče) dobijo naši vojaki in sicer take, da jih človek iz večje dalje ne vidi lahko. Vrhu tega da se znotranja stran lahko odloži poleti, ne da je zato plašč kje kako neroden po svoji obliki. Da bi take poskušnje le tako drage ne bile!

(Ženstvo.) Znano je, da biva skoraj po vsej Evropi več ženskih, kakor pa moških prebivalcev. Na Finsku pride na 1000 moških 1130 ženskih, v Portugalu 1084, v Norvegiji 1073, v Švediji 1065, v Angliji 1060, v Daniji 1050, v Avstriji 1044, v Švici 1041, v Nemčiji 1039, na Nizozemskem 1023, na Ogerskem 1009, na Francoskem 1007. Moških pa je več le na jugu in jugovzhodu; v Italiji je pri 1000 moških 995 ženskih, v Srbiji 943, v Rumuniji 914, v Greciji 906 in v Bosni 895. Kako je v Turčiji, Črni gori in v Bolgariji, pa ne znamo.

(Duhovniške spremembe.) Č. g. Jožef Jurčič, župnik pri Sv. Lenartu v Slov. gor., je postal dekan in č. g. Andrej Zdolšek, kaplan v Šmartinu na Paki, župnik pri Sv. Štefanu tik Žusma. Č. g. Jakob Marinič, provizor v Marenbergu, gre na enako mesto v Muto in č. g. Al. Vojsk, kaplan pri Sv. Barbari v Halozah, je postal ondi provizor. Č. g. Janez Pajtler, provizor v Svetinjah, pride za kaplana v Ljutomer, č. g. Fr. Kocbek, kaplan pri Sv. Štefanu, pride k Sv. Barbari v Halozah, č. g. Fr. Hurt, kaplan v Podsrédi, gre za kaplana v Stari trg in č. g. Fr. Mandeliček, kaplan pri Sv. Petru pod Sv. Gorami, v Podsredo.

Lotrijne številke.

Dunaj 8. oktobra 1892:	5, 73, 52, 28, 69
Gradec >	72, 44, 24, 81, 63

Kdo hoče uživati **dobre edino prave** — ne na pol sožgane in polne slaja, ki v ustih ostane

Kneipp-ove sladne kave

naj kupuje le blago v **rudečih** štrivoglatih zavitkih **bratov Ölz** z varnostnimi markami: **podobo** in **Zonvico**.

Ako se jej primeša nekoliko

20-30

Ölz-ove kave,

katera je **najboljši** in **najizdatnejši** dostavek h kavi, dobivaš po **ceni redilno kavo**, katera presega navadno bobovo kavo.

Bratje Ölz, Bregenz

od vlč. g. župnika Kneippa edino pooblaščena tovarna za sladno kavo na Avstrijsko-Ogerskem.

Priporočba.

22 let sem na Bavarskem kot samostalen orgljar svojo umetnost z najboljšim uspehom izvršil in si v tej stroki obilo izurjenosti pridobil. Zdaj sem pa v svoji domovini, v Mariboru orgljarsko delavnico otvoril. Opiraje se na spritevala preč, duhovščine, učiteljev in organistov, priporočam se za izdelovanje novih orgelj, za preustrojenje in ponovljenje starih. Delam vselej v cerkvenem slogu zunaj, znotraj pa skrbim za močen glas in čisto vglasbo. Tudi obiram harmonije in glasovire.

S spoštovanjem

Franc Korošak, 3-3
orgljar v Mariboru, Schmiderer-jeve ulice 5.

V najem se dobi mesarija in oštaria v prostornem poslopiju pri Sveti Miklavžu nad Ormožem pri meni Franc Vrbanjak. 2-2

Pravo laško, izvrstno Sicilijansko vino, prav dobro **istrojansko črno vino**, kakor tudi **Oedenburško belo in črno vino** najboljše sorte se naročuje po ceni pri

Josipu Wesiak-u 3-5
v Mariboru graške ulice (Burggasse) 38.

Zaloga mizarskega in pravoskega pohištva

Konrada Wölfinga

Maribor, gospoške ulice št. 28

priporoča bogato assortirano zalogo

žlebenega in narezanega pohištva za spalnice, postrežnih miz, miz za salone, pisarnih in napravnih miz, kakor tudi raznih

tapetovanih garnitur za salone, divanov, balzakov, otoman, sof, kanapejev, naslanjačev, posteljnih vložkov in žimnic.

Tudi vsakovrstnih ptujedželskih in domaćih

zrcal in podob

vsake sorte s čednim okvirjem, pozlačenim in črnim, kurnis in roset

po najnižji ceni.

Na zahtevanje razpošiljajo se ilustrovani cenniki brezplačno in franko. 9-20

Patentovani nitniki (dohti) za večno luč.

Usojam si č. duhovščini naznanjati, da imam v svoji zalogi patentovane Gersheimove nitnike, kakor tudi primerne svetilnice v beli, rožnobojni in rudeči barvi.

S spoštovanjem

A. Pöschl-ova udova
sedaj

Jožef Melzer, prodajalnica stekla in porcelana v Mariboru. 2-3

Grobne spomenike

iz Pohorskega marmorja imam v zalogi po znižani ceni 1-3

Ivan Horvat,
kamnosek v Račah (Kranichsfeld).

Za lovski čas

priporoča

Ivan Erhart,

c. in kr. dvorni puškar v Mariboru veliki izbor lovskih pušč, kakor tudi puške za tarčo in flobert, pištote in revolverje, vsakovrstne patrone in druge reči za lov po nizki ceni. 2-3

Popravki se brž izvršujejo.

Dražba.

Prihodnjo nedeljo, to je 16. oktobra popoldan ob 4. uri se bode v Rušah več praznih viinskih sodov (štirinjakov) iz zapisnine gosp. Miha Karničnika v Rušah po dražbi oddalo.

Službo mežnarja

išče dobro izurjen, 27 let star, samskega stana mož, kateri je vže dvakrat tako službo oskrbel. Več se izye pri upravn. tega lista.

Divjih kostanj

kupuje **Josip Matič v Celji.** 1-2

Kathreiner-jevo Kneipp-ovo sladno kavo,

ki je najboljši izmed vseh pridevekov h kavi, pošilja preprodajalcem po originalni tovarniški ceni

Ivan Luckmann v Ljubljani. 1-9

Naznanilo.

Krivi govorici nasproti s tem naznanjam, da za bolnike, posebno pa za **očne bolnike**, kakor dosedaj, **vsak dan** od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne ordiniram.

Po nedeljah in praznikih ordiniram -- razven sile -- le predpoldan od 10.—11. ure. Na zahtevanje tudi zunaj mesta.

Dr. Oton Mayr,

glavni trg štv. 4, I. nadstropje (zraven Bankalari-jeve lekarne)
MARIBOR.

Gospod Ig. Heller na Dunaji!

Pri Vas naročeni žitočistilni stroj „Trijer“ nam je brez oškodbe srečno došel. Pošiljamo Vam toraj z ob enem izdano poštno nakaznico ves denar glede Vašega računa z dne 25. avgusta 1892. Stroj je tako izvrsten. Ogledali smo si več drugih strojev in po vsestranskem preiskovanju ne najdemo našemu nikake sličnosti.

Hvaležni smo Vam toraj za Vašo dobro postrežbo. Izrekamo Vam svoje najverjetnejše priznanje in obljudimo, si v kratkem zopet kaj naročiti.

Gotovlje, dne 30. kimovca 1892.

Ant. Pad. Goršek, m. p.,
predsednik.

Davorin Antloga, m. p.,
tajnik.

Društvo „Kmetovalec“ v Gotovljah pošta Žalec (Štajarsko).

Rogatec-Slatina 28. avgusta 1892.

Gospod Ig. Heller, Dunaj!

Vaša najnovješja slamoreznica VS z 10" širine odprtine reže krmo v osem dolžinah do 3". se lahko goni; je dobro izdelan in izvrstne sposobnosti. Stroj je boljši, kakor sem pričakoval, bodem ga pa tudi vselej priporočeval.

S spoštovanjem

Flor. Ogrizek, m. p.,
c. in kr. častnik v pok. in posestnik.

Blagorodni gospod Ig. Heller na Dunaji!

Stroj „Trijer“ štv. 4 z ventilacijo je 17. septembra 1892 celo nepoškodovan došel; dne 19. septembra poskušali smo sposobnost in reči smemo po pravici, da je v vsakem obziru izvrsten. Zato naročim kot predsednik tukajšnje gospodarske podružnice za prihodnjo jesen: (sledi naročilo).

S spoštovanjem udani

Jakob Gross, m. p., župnik v Zagorji ob Savi. 1-2

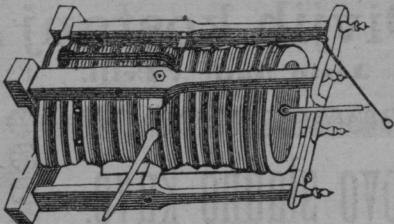
KATHREINER-jeva Kneipp-ova sladna kava

Nepresežen dostavek h kavi. Se povsod dobiva.

Le prava s to
varstveno
znamko. Pred
ponaredbami
se svaruje.

1-9

Vsakemu kovaču in ključarju je dobro znano, kakšna dobra in koliki dobiček je za njegovo rokodelstvo **dober meh.** Dozdaj smo si morali dobre mehove iz Dunaja in drugih dežel prav draga naročevati; zdaj jih dobimo doma in to prav izvrstno in pa ce nejše pri mojstru **Matija Zupan v Kropi na Gorenjskem.** Jaz sem od njega dva meha kupil, s katerima sem jaz tako zadovoljen, da po pravici morem tega domačega mojstra prav gorko priporočati.

2-3 P. Skale, učenik podkovstva.

S V A R I L O.

Dozvolujemo se, p. n. občinstvo uljudno opozarjati, da se naša **Kathreiner-jeva Kneipp-ova sladna kava nikdar odprta,**

temveč le v belih originalnih zavitkih z modrim tiskom à 1/2 kg. 200 gr. in 100 gr. z našim podpisom in varstveno znamko prodaja.

Posebno se naj pazi na našo varstveno znamko, ker p. n. občinstvo z vsemi mogočnimi ponaredbami sleparijo. Papir, tisk in tekst popolnoma ponaredé, le podobe č. g. župnika in našega pedpisa ponaredbe nemajo. Nikdo naj ne sodi Kathr. sladne kave, če ni dobil pristne z varstveno znamko.

1-9

Kathr. tovarna za sladno kavo
Berolin. Dunaj, Monakovo.

Prodajalnica modnega, platnenega, suknenega in rokotvornega blaga

ALEKS. STARKEL

3 Poštne ulice. **Maribor ob Dr.** Poštne ulice 3.

Velika zaloga raznega blaga za žensko obleko.

Največja zaloga tkanine za suknje in hlače, domači in inozemski pridelek.

Vsakovrstno blago za talarje za čč. duhovščino, peruvien, toskin, razno blago za uniforme in obleke za gospé.

Prava tirolska raševina.

Velika zaloga rumburškega in creas-platna, platna za postelje v vsaki širokosti.

Damast in plahuta za mize, všivano platno.

Lastni pridelek domačega miznega platna, prtičev in obrisačev.

Zaloga vsakovrstnega šifona, tkanine za pohištvo, zagrinalo, preproge itd.

— Prava tirolska raševina. —

9-16

DOBRA KAVA

le s Kathreiner-jevo
Kneipp-ovo sladno
kavo kot pridevkom.
Se povsod dobiva.
Pred ponaredbami
se svaruje. 1-9